

Kurs Organizatora Turystyki PTTK 2007/2008

Geografia Turystyczna Polski – cz. 1

Małgorzata Gładyś

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Zakres materiału

- Położenie Polski
- Ukształtowanie powierzchni
- Sieć hydrograficzna
- Podział administracyjny Polski

Położenie Polski

- Sąsiedzi
- Charakterystyczne miejsca graniczne
- Najwyżej/najniżej położone miejsca
- Geometryczny środek Polski

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Sąsiedzi

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Granice Polski

- Najdłuższa granica z Czechami – 796 km
- Najkrótsza granica z Litwą – 104 km

Najdalej wysunięte punkty

- Na północ –
przylądek Rozewie

- Na południe –
Opolenek

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Najdalej wysunięte punkty

- Na zachód – zakole Odry koło Cedyni

- Na wschód – zakole Bugu koło Horodła

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Najniżej położone miejsce

- Raczki Elbląskie 1,8 m p.p.m. (Żuławy Wiślane)

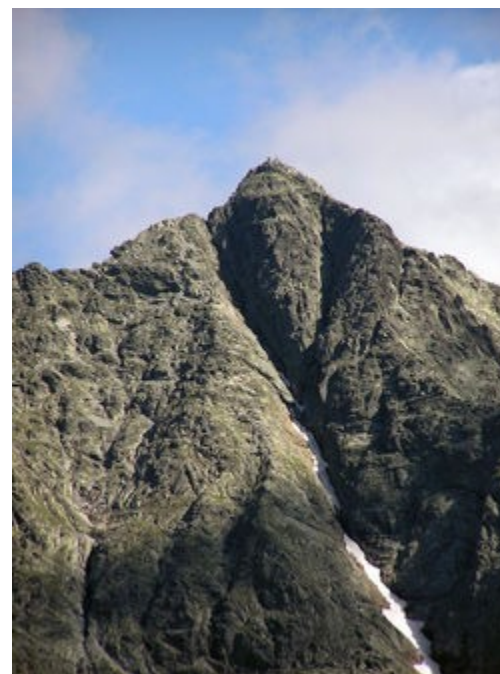
Oznaczenie najniżej położonego miejsca w Polsce

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Najwyżej położone miejsce

- Rysy 2499 m n.p.m. (Tatry)

Rysy widziane z Morskiego Oka

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Geometryczny środek Polski

- Wieś Piątek w woj. łódzkim, w powiecie łęczyckim

Pomnik geometrycznego środka Polski w Piątku

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

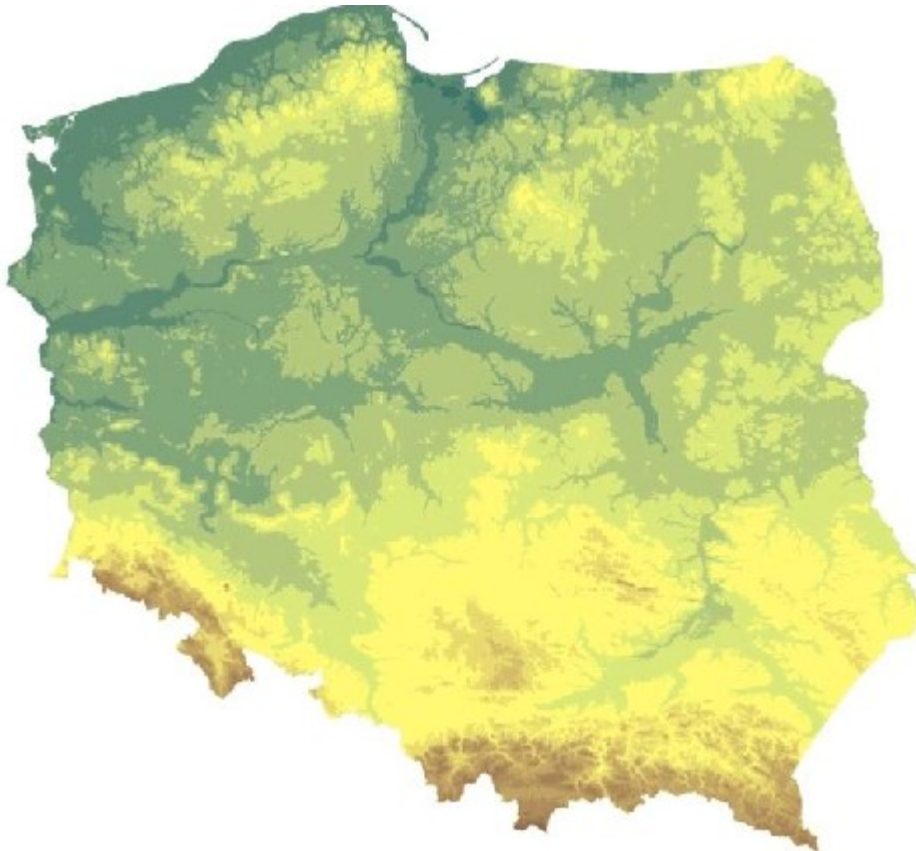
Ukształtowanie powierzchni

- Krainy geograficzne w Polsce

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Ukształtowanie powierzchni

- Układ pasmowy (równoleżnikowy)
- Wpływ fałdowań (od południa) i działanie lądolodu (od północy)
- Przeważająca część nizin

Krainy geograficzne

- Północna
- Zachodnia
- Środkowa
- Wschodnia
- Południowa
- Górska

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

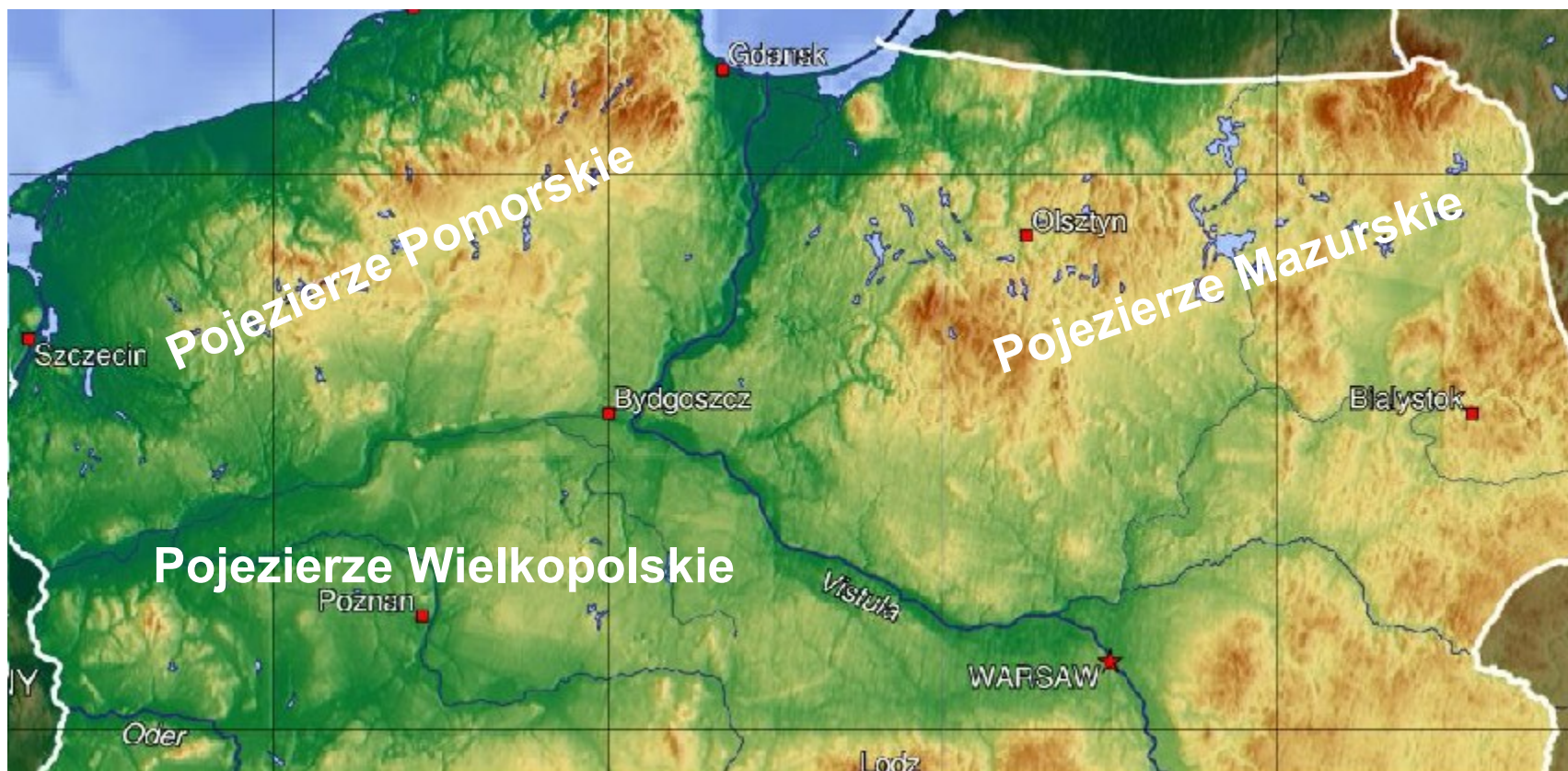
Pobrzeża

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Pojezierza

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Niziny

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Wyżyny

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Kotliny

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Góry

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Góry Świętokrzyskie

- Najstarsze góry w Polsce – orogeneza kaledońska
- Geograficznie zaliczane do wyżyn
- Najwyższy szczyt Łysica 612 m n.p.m. w paśmie Łysogór
- Świętokrzyski Park Narodowy – Puszcza Jodłowa i gołoborza

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sudety

- Polska, Czechy i Niemcy
- Najwyższy szczyt Śnieżka 1602 m n.p.m.
- Podział na Sudety Zachodnie, Środkowe i Wschodnie oraz Przedgórze Sudeckie (Masyw Ślęży – Ślęza 718 m n.p.m.)

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sudety Zachodnie

- Najwyższa część Sudetów
- Podział na pasma:
 - Góry Izerskie – Wysoka Kopa 1126 m n.p.m.
 - Karkonosze – Śnieżka 1602 m n.p.m.
 - Rudawy Janowickie – Skalnik 945 m n.p.m.
 - Góry Kaczawskie – Skopiec 742 m n.p.m.
 - Pogórza Izerskie i Kaczawskie, Kotlina Jeleniogórska

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sudety Środkowe

- Podział na pasma:
 - Góry Kamienne – Waligóra 936 m n.p.m.
 - Góry Wałbrzyskie – Chełmiec 869 m n.p.m.
 - Góry Sowie – Wielka Sowa 1015 m n.p.m.
 - Góry Bardzkie – Kłodzka Góra 765 m n.p.m.
 - Góry Stołowe – Szczeliniec Wielki 919 m n.p.m.
 - Góry Bystrzyckie – Jagodna 977 m n.p.m.
 - Góry Orlickie – Orlica 1084 m n.p.m.

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sudety Wschodnie

- Podział na pasma:
 - Góry Złote –
Kowadło 989 m n.p.m.
 - Góry Bialskie –
Rudawiec 1112 m n.p.m.
 - Masyw Śnieżnika –
Śnieżnik 1425 m n.p.m.
 - Góry Opawskie –
Biskupia Kopa 889 m n.p.m.

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Karpaty – podział turystyczny

- Beskidy Zachodnie
- Beskidy Wschodnie
- Tatry

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Beskidy Zachodnie

- Podział na pasma:
 - Beskid Śląski – Skrzyczne 1257 m n.p.m.
 - Beskid Żywiecki – Babia Góra 1725 m n.p.m.
 - Beskid Mały – Czupel 934 m n.p.m.
 - Beskid Makowski – Lubomir 904 m n.p.m.
 - Beskid Wyspowy – Mogielica 1170 m n.p.m.
 - Gorce – Turbacz 1310 m n.p.m.
 - Beskid Sądecki – Radziejowa 1262 m n.p.m.
 - Pieniny – Wysoka (Wysokie Skałki) 1050 m n.p.m.

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Beskidy Wschodnie

- Beskid Niski – Lackowa 997 m n.p.m.
- Bieszczady – Tarnica 1346 m n.p.m.

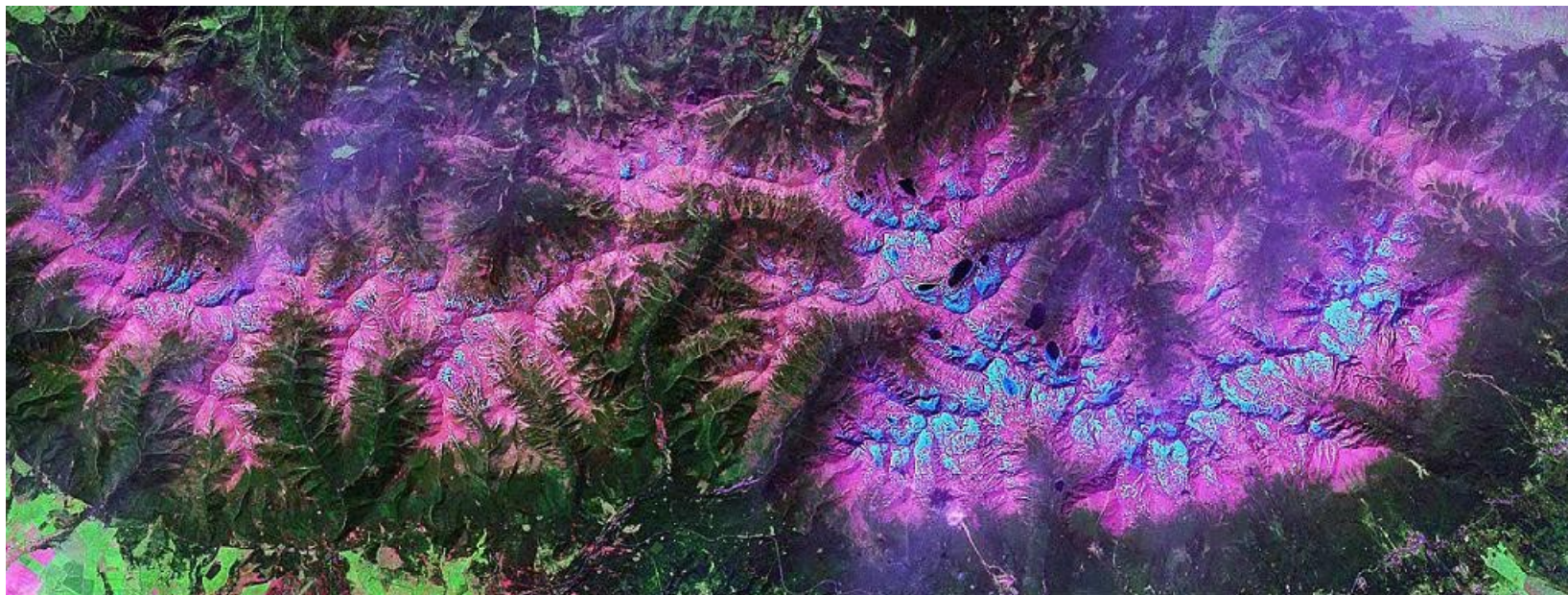

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Tatry

- Najwyższy szczyt – Rysy 2499 m n.p.m.
- Najwyższe pasmo w całych Karpatach
- Najmłodsze góry w Polsce

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Sieć hydrograficzna Polski

- Zlewiska
- Największe i najważniejsze rzeki
- Największe kanały wodne
- Największe i najważniejsze zbiorniki wodne naturalne i sztuczne
- Zatoki i zalewy

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

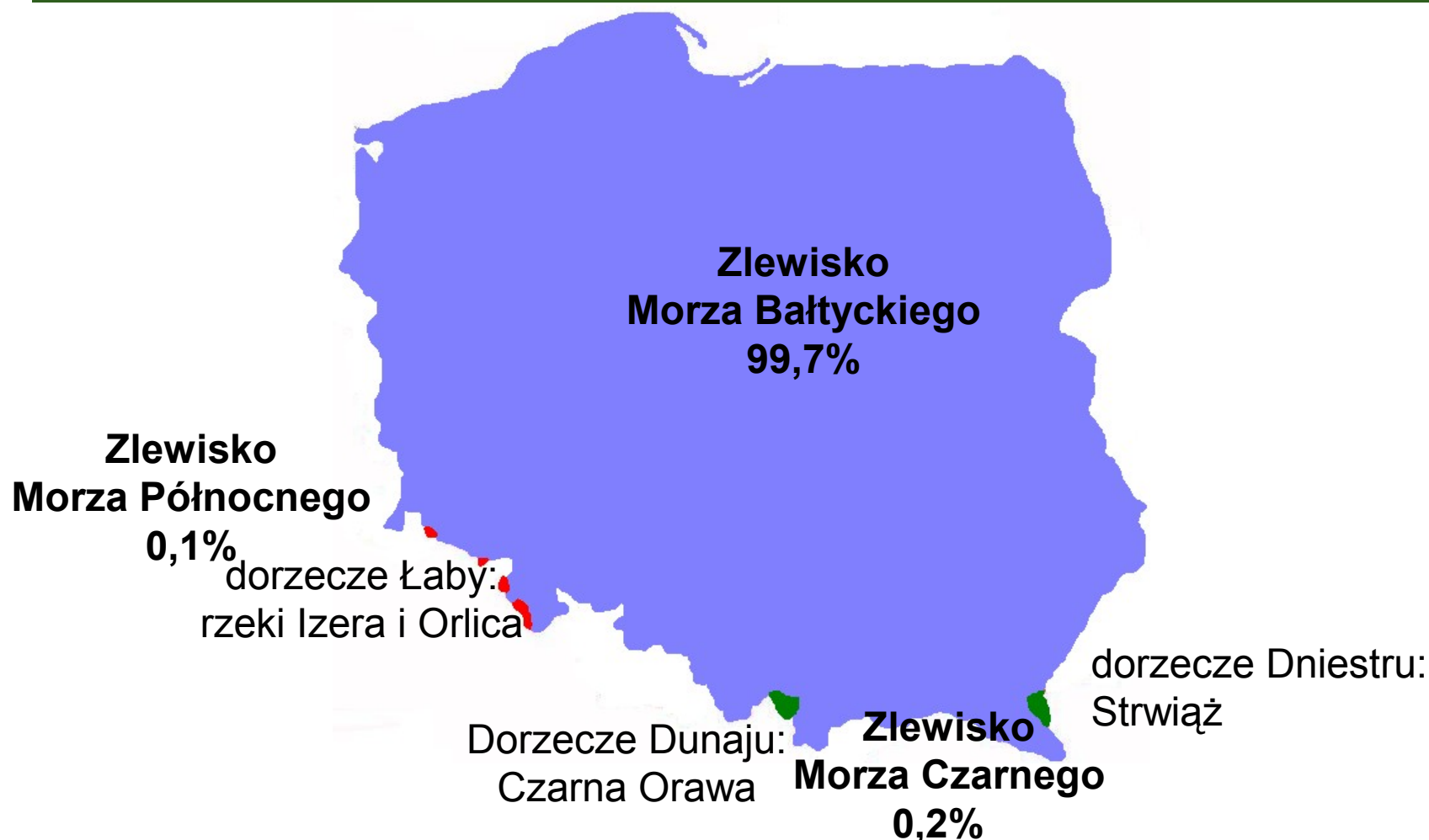

Słowniczek

- Dorzecze –obszar, z którego wody powierzchniowe spływają do systemu jednej rzeki
- Zalew morski – płytka zatoka zasilana głównie wodami rzecznyymi, o wąskim wylocie, powstała przed odcięcie zatoki przez mierzeję, połączona z morzem cieśninami i rynnami
- Zlewisko – obszar lądowy, z którego wszystkie wody powierzchniowe i podziemne spływają do jednego morza lub oceanu.

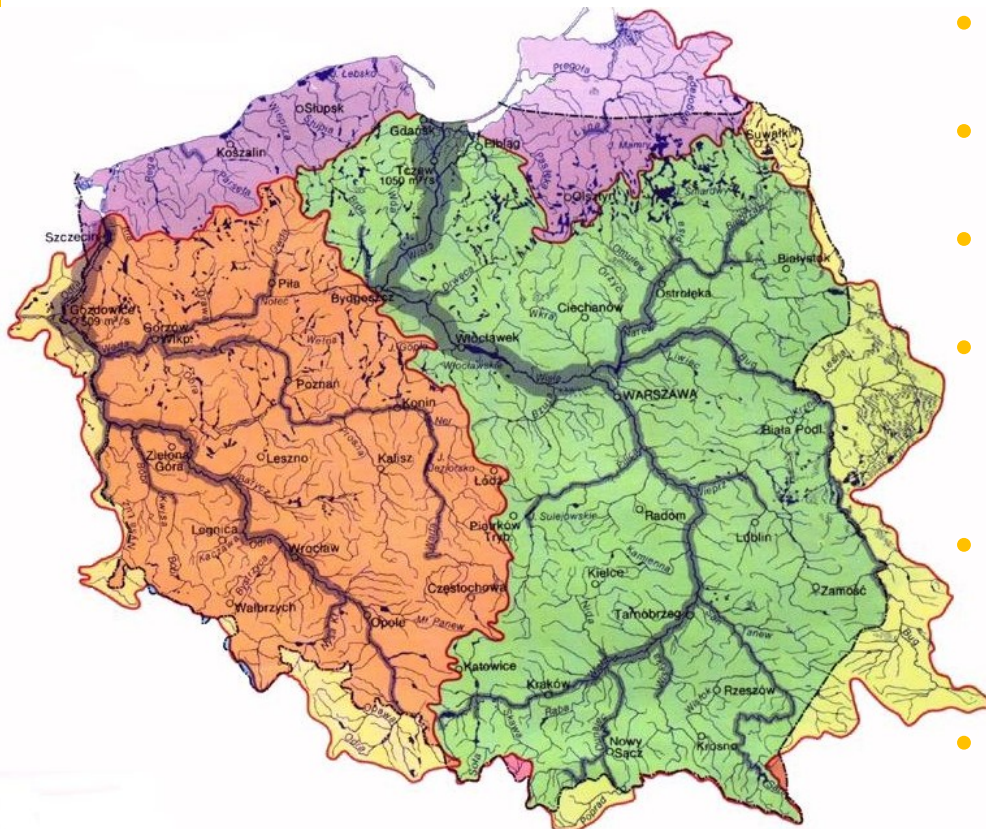
Zlewiska

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Rzeki w Polsce

- Dorzecze Wisły
- Dorzecze Odry
- Dorzecze Niemna
- Rzeki pobrzeża bałtyckiego
- Dorzecze Łaby (M. Północne)
- Dorzecza Dniestru i Dunaju (M. Czarne)

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Wisła

- Najdłuższa rzeka w Polsce i zlewisku Morza Bałtyckiego
- Źródła – Barania Góra
- Delta – Żuławy Wiślane
 - zachodnie ramię (Leniwka) wpada do Zatoki Gdańskiej,
 - wschodnie (Nogat) do Zalewu Wiślanego

Dorzecze Wisły

- Dopływy lewe:
 - Przemsza
 - Nida
 - Czarna Staszowska
 - Kamienna
 - Radomka
 - Pilica
 - Bzura
 - Brda
 - Wda
- Dopływy prawe
 - Skawa
 - Raba
 - Dunajec
 - Wisłoka
 - San
 - Wieprz
 - Narew (i Bug)
 - Drwęca

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Odra

- Źródło – Góry Odrzańskie (Czechy)
- Ujście – Zalew Szczeciński

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

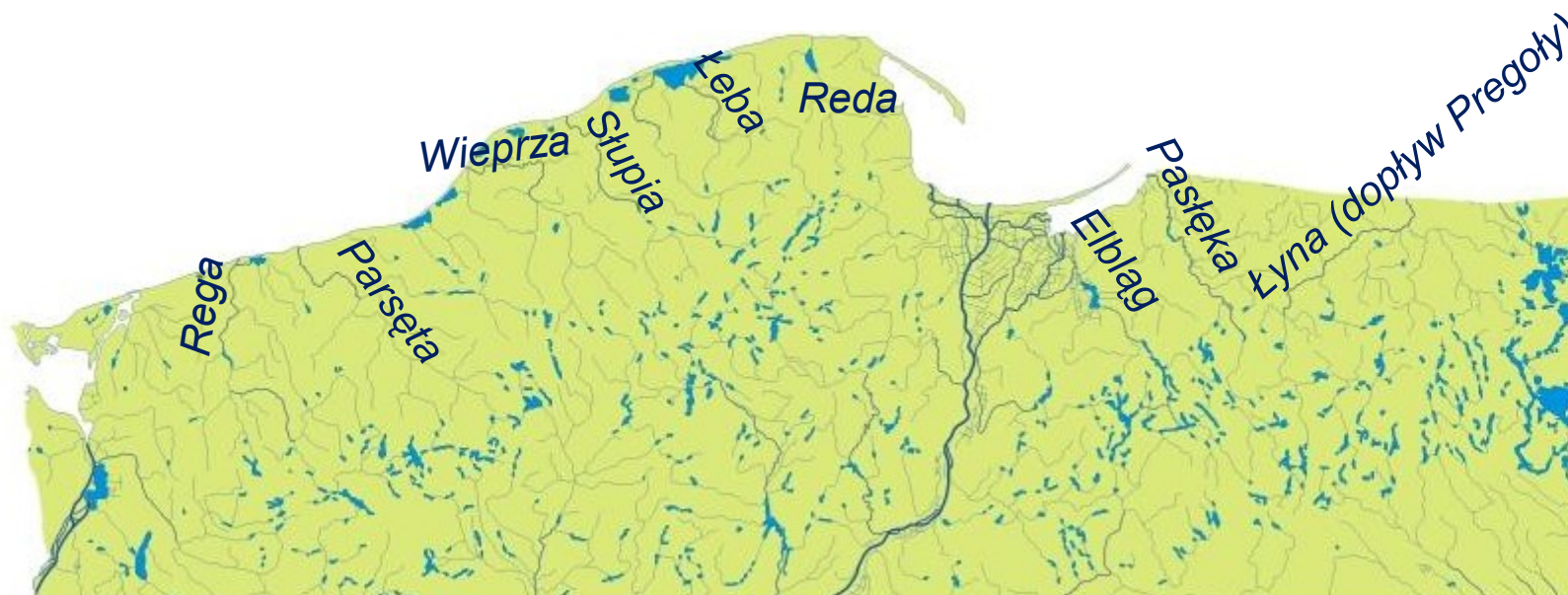

Dorzecze Odry

- Dopływy lewe:
 - Nysa Kłodzka
 - Kaczawa
 - Bóbr
 - Nysa Łużycka
- Dopływy prawe
 - Olza
 - Stobrawa
 - Barycz
 - Warta
 - Ina

Rzeki pobrzeża bałtyckiego

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Kanały wodne

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Największe jeziora w Polsce

- Największe:
Śniardwy

- Najgłębsze:
Hańcza

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sztuczne zbiorniki wodne

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Zatoki i zalewy morskie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Podział administracyjny Polski

- Województwa i ich stolice
- Największe miasta w Polsce

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Podział administracyjny

- Obowiązuje od 1.01.1999 r.
- Podział na:
 - 16 województw,
 - 379 powiatów,
 - 2478 gmin.
- Stolice województw - miasta mieszczące władze administracyjne oraz samorządowe

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo dolnośląskie

- Stolica – **Wrocław**
- Inne większe miasta:
Wałbrzych, Legnica

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo kujawsko–pomorskie

- Stolica administracyjna (siedziba wojewody i urzędu wojewódzkiego) – **Bydgoszcz**
- Stolica samorządowa (siedziba urzędu marszałkowskiego i sejmiku wojewódzkiego) – **Toruń**
- Inne większe miasta: Włocławek, Grudziądz

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Województwo lubelskie

- Stolica - **Lublin**

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Województwo lubuskie

- Stolica administracyjna (siedziba wojewody i urzędu wojewódzkiego) – **Gorzów Wielkopolski**
- Stolica samorządowa (siedziba urzędu marszałkowskiego i sejmiku wojewódzkiego) – **Zielona Góra**
- Województwo o najmniejszej liczbie mieszkańców

Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo łódzkie

- Stolica – Łódź

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo małopolskie

- Stolica – **Kraków**
- Inne większe miasta:
Tarnów

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo mazowieckie

- Stolica – **Warszawa**
- Inne większe miasta:
Radom, Płock
- Województwo o
największej
powierzchni i
największej liczbie
mieszkańców

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo opolskie

- Stolica – **Opole**
- Województwo o najmniejszej powierzchni

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo podkarpackie

- Stolica - **Rzeszów**

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo podlaskie

- Stolica – **Białystok**,

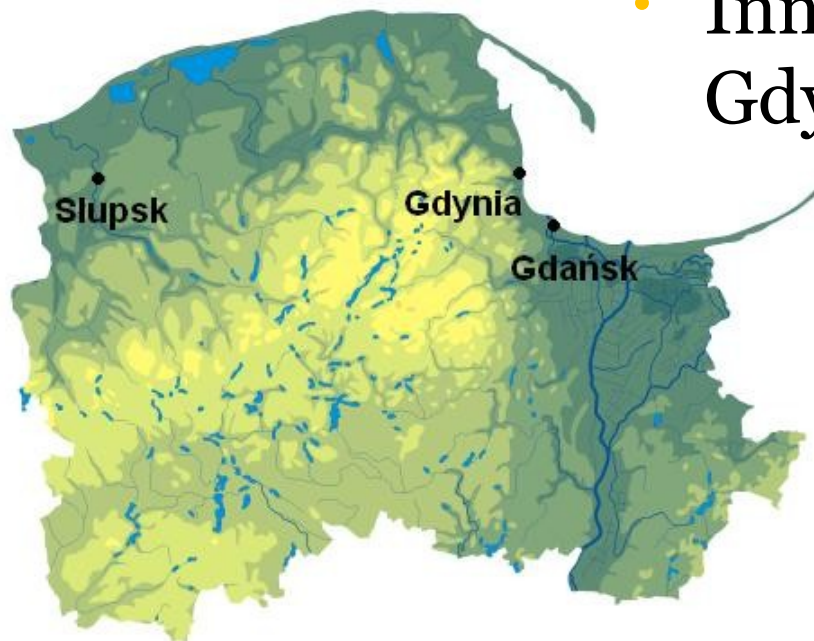
Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo pomorskie

- Stolica – **Gdańsk**
- Inne większe miasta:
Gdynia, Słupsk

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo śląskie

- Stolica – **Katowice**
- Inne większe miasta:
Częstochowa,
Bielsko-Biała
- Województwo o
największej gęstości
zaludnienia

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo świętokrzyskie

- Stolica – **Kielce**

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo warmińsko-mazurskie

- Stolica – **Olsztyn**
- Inne większe miasta: Elbląg
- Województwo o najmniejszej gęstości zaludnienia

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo wielkopolskie

- Stolica - **Poznań**
- Inne większe miasta:
Kalisz, Konin,
Gniezno

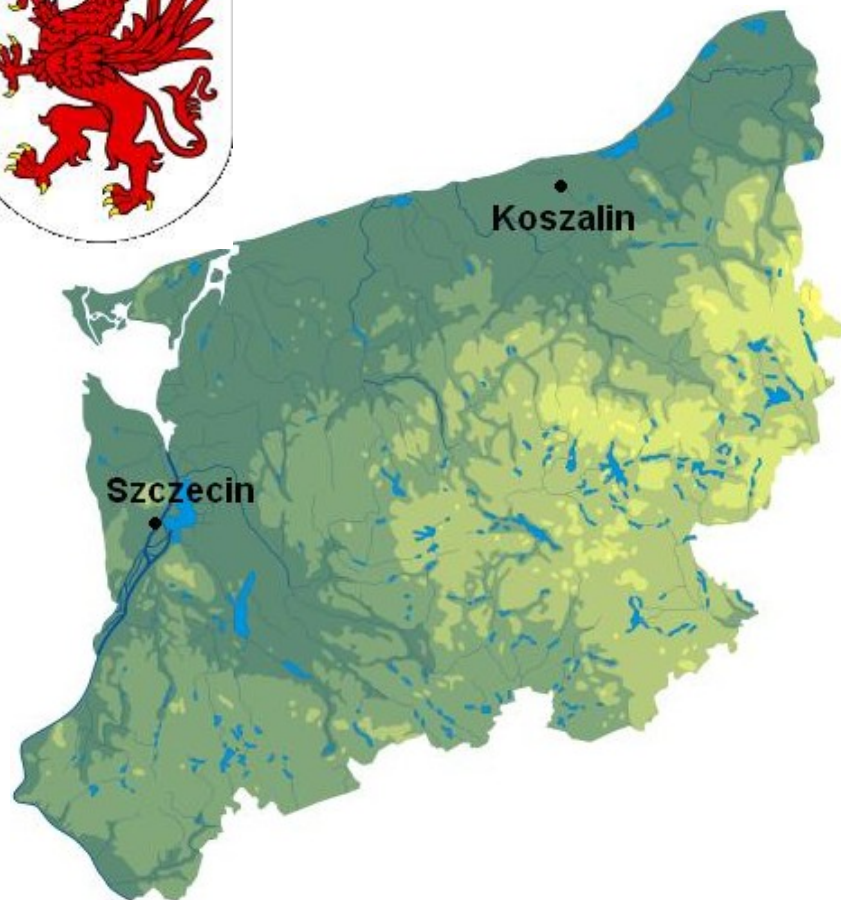
Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Województwo zachodniopomorskie

- Stolica – **Szczecin**
- Inne większe miasta:
Koszalin

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Bibliografia

- Wikipedia
 - <http://pl.wikipedia.org/>
- Korona Gór Polski
 - <http://kgp.amos.waw.pl/>
- Interaktywna mapa Polski
 - <http://mapa.szukacz.pl/>